

הבטחת הבטיחות בפעילות המתקיימת במסגרת החינוכית ומחוצה לה

שמירה על בטיחות ילדים עם מוגבלויות
קוים מנחים לפעילויות חוויה ואתגר

משרד החינוך
אגף הבטיחות

היערכות כללית

1. התכניות המתקיימות במסגרת הארכת שנת הלימודים כוללות פעילויות חווייתיות הן במסגרת החינוכית והן מחוצה לה, כגון: רחצה בבריכה, מתקנים מתנפחים, טיולים, פארק מים ועוד.
2. פעילויות הספורט והחוויה כרוכות בסיכונים רבים הקשורים למיומנות, להתאמה של התלמיד לפעילות ולגורמים השונים המאפיינים אותה. פעילויות אלו מחייבות התארגנות, תכנון, חשיבה והנגשה בטרם היציאה לפעילות.
3. העקרונות המנחים וההנחיות המובאות במצגת זו הינם בכפוף לחוזר מנכ"ל אשר עודכן בימים אלה.

תפקיד מנהל/ת הפעילות

- 1. הכרת חוזר מנכ"ל בנושא ופעולה בהתאם להנחיות הרלוונטיות לכל סוג של פעילות.**
- 2. הבנת הסיכונים של הפעילות המתוכננת.**
- 3. הערכת הסיכונים לתלמידים עם מוגבלויות – בהתאם למגבלה האישית של כל אחד ואחת.**

תפקיד מנהל/ת הפעילות

4. התאמת הפעילות לתלמידים עם מוגבלויות. התייעצות עם גורמים

המכירים את הפעילות. בחינת אופן ומידת התאמתה לילדים וליכולותיהם, ובמידת הצורך לדאוג להנגשה.

5. קביעת תהליך של ניהול ובקרת בטיחות הכולל: סיור מקדים במקום,

תדריך מורים ומלווים, תיאום מול מנהל האתר, מנהל בריכה, תדריך תלמידים, קביעת מעגלי פיקוח והשגחה.

קווים מנחים לפעילות

1. היכרות מעמיקה עם יכולות וצרכי המשתתפים (פרטנית וקבוצתית).
2. בדיקת התאמתו של מקום הפעילות לצרכים ולמאפיינים הייחודיים.
3. הכנת הצוות החינוכי והצוות המלווה, דיון בסיכונים ובתרחישי אירוע.
4. הכנת מנהל מקום הפעילות לגבי המאפיינים של התלמידים עם המוגבלות, הנגשה ותכנון התמודדות עם תרחישים אפשריים.
5. התאמת מספר המלווים לצרכי המשתתפים.
6. תדרוך הילדים בכללי התנהגות במקום.
7. השגחה צמודה וקפדנית בזמן הפעילות. במידת הצורך השגחה פרטנית.

פעילויות רחצה

משרד החינוך
אגף הבטיחות

אירוע טביעת תלמידה בבריכה

תלמידים מבית ספר לחינוך מיוחד התרחצו בבריכה רדודה המופרדת על ידי שער מהבריכה העמוקה במתחם. עקב הגעת קבוצה נוספת, מנהל הבריכה ביקש מהצוות ומהתלמידים לעבור לבריכה החיצונית, וציין כי עומקה אינו שונה בהרבה. הצוות החינוכי הסכים.

כשהצוות התחיל בהוצאת התלמידים מהבריכה, אחת התלמידות ביקשה להישאר בבריכה אחרונה. המורה נעתרה לבקשתה ופנתה להוציא את יתר התלמידים.

כשחזרה להוציא את התלמידה לא הצליחה למצוא אותה. במהלך חיפושיה גילתה שמורה מקבוצה אחרת משה אותה מהמים כשהיא מחוסרת הכרה. בוצעו בה פעולות החיאה על ידי צוות חירום מד"א שהוזעק למקום, אך לבסוף נקבע מותה.

רחצה בבריכה ופעילות בפארק מים

כל רחצה מחייבת את הצוות החינוכי במעקב ובבקרה על כלל המתרחצים במשך כל זמן השהייה במים, בהלימה עם מאפייני המוגבלות, תפקוד התלמידים וגילם.

1. יש לקיים שיח בין הצוות החינוכי לצוות הבריכה טרם הפעילות, לצורך יידוע ותיאום.
2. יש להפעיל שיקול דעת בהקצאת אנשי צוות נוספים בהתאם לצרכי התלמידים, גילם ותפקודם. לתלמידים מתקשים יש לדאוג למלווים אישיים, במידת הצורך.
3. על הצוות להתחלק כך שיהיה חבר צוות שיהיה אחראי להשגיח מחוץ לבריכה, אחרי שייכנס למים, ובנוסף אחראי להשגיח על תלמידים שלא נכנסו למים.
4. יש להיערך להנגשות נדרשות בהתאם לצרכים. למשל, יש לעדכן בזמן אמת בהנחיות תלמיד לקוי שמיעה הנמצא במים ללא מכשירי שמיעה.

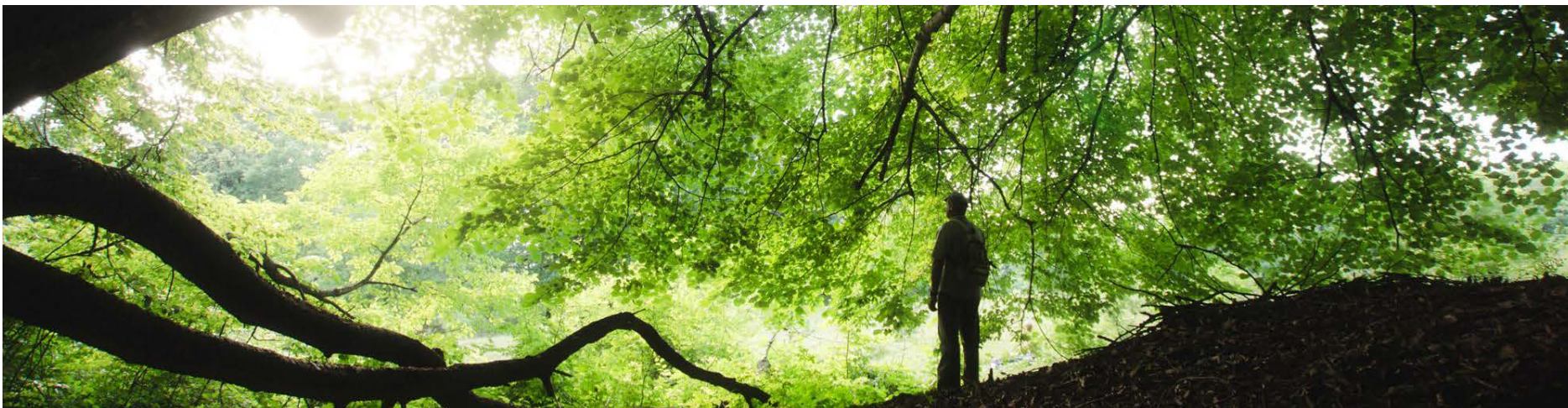

רחצה בבריכה ופעילות בפארק מים

במהלך הפעילות:

1. יש לבחון בזמן אמת כל צורך נוסף שעולה, מתוך דאגה לביטחונם ושלומם של התלמידים, בהתאם לצרכיהם, גילם ותפקודם.
2. מומלץ שתלמידים עם מוגבלות פיזית יסתייעו באמצעי הצפה בכל פעילויות במים.
3. כל קבוצה הנכנסת למים, תצוות להשגחתם של אנשי הצוות, שיהיו בקשר עין רציף עם התלמידים.
4. טרם הכניסה למים יתודרכו התלמידים אודות כללי הבטיחות וכן אודות כללי הכניסה והיציאה מהמים.

טיולים רגליים

משרד החינוך
אגף הבטיחות

דגשים להיערכות לטיול

יש להקפיד על תכנון טיולים שמאפשרים השתתפותם של תלמידים עם מוגבלות, בהתאם למאפייני התלמידים.

1. היכרות עם מסמך הטיול המונגש וההיערכות הנדרשת.

2. היכרות עם המשתתפים, ואילו סוגי הנגשות נדרשות.

3. התאמת הטיול תוך מתן מענה לתלמידים עם מוגבלויות.

4. קביעת כללים לגבי ההתנהלות מול התלמידים במהלך הטיול, והכנת הצוות והמלווים בהתאם. יש להגדיר משימות ותפקידים ברורים לחברי הסגל (מיקום פיזי, סיוע בנק' תורפה בשטח וכדומה).

דגשים להיערכות לטיול

4. לוודא שאמצעי התחבורה מתאימים (לעיגון כסא גלגלים למשל).

5. לוודא כי לאתרי הטיול רישיון עסק כחוק והם מונגשים כנדרש.

6. במסגרת אישור ההורים יש לקבל מידע אודות סוג התמיכה הנדרש לילד לצורך השתתפות. יש לקבל את הסכמת ההורים במידה ונדרש "נגישון".

7. מומלץ להתייעץ עם פקחי הטיולים של המשרד לפני ובמהלך הפעילות, בכל הקשור לתכנון, וכן ולהתעדכן במצב בשטח. במידה וצפוי שימוש ב"נגישון" במהלך הטיול מומלץ להיוועץ בנושא טרם היציאה לטיול.

תהליך הערכת סיכונים לקראת פעילות

משרד החינוך
אגף הבטיחות

איסוף מידע ותכנון הפעילות

הערכה מחודשת של הסיכון	הדרכים להפחתת הסיכון	הערכת הסיכון (קל, בינוני, חמור)	גורם הסיכון	
				המשתתפים (מגבלות, ניסיון קודם...)
				סביבת הפעילות (תנאי השטח, גורמים מפריעים...)
				אופי הפעילות
				התנועה (דרכי ההגעה, התנועה בשטח...)
				מזג האוויר
				הציוד
				מצבי חירום

תודה

משרד החינוך
שנה"ל תשע"ח